

**LAKOSSÁGI TÁJÉKOZTATÓ
MARTONVÁSÁR VÁROS KÖRNYEZETI ÁLLAPOTÁRÓL
2019.**

Levegőminőség:

A levegőminőséget alapvetően a település fekvése, a klimatikus viszonyok és az emberi tevékenység együttesen határozzák meg. Napjainkban az ipari és a mezőgazdasági tevékenység, a fűtés mellett az egyre nagyobb méreteket öltő gépjármű forgalom égéstermékai a leginkább meghatározóak a levegőterhelés tekintetében.

Martonvásár és környéke a Közép-dunántúli Régió mérsékelt szennyezett levegőjű térségében fekszik. A levegőminőségi szempontokat vizsgálva elmondható, hogy országos viszonylatban a kedvező helyzetű települések közé sorolható, hiszen a város területén nem található nagyobb káros anyag kibocsátó ipari komplexum. A legjelentősebb állandó jellegű légszennyező forrás a 7-es sz. főút és az M7-es sz. autópálya, illetve az M6 - M7 jelű autópályák összekötő újaként is funkcionáló országos közút átmenő forgalma.

Örömteli hírként szolgál, hogy átmenő forgalom szempontjából ki lettek tiltva a 7,5 tonnánál nehezebb össztömegű tehergépjárművek a Ráckeresztúr-Martonvásár és a Martonvásár-Tárnok közötti szakaszon, melynek eredményeképpen jelentősen csökkent a dízelüzemű kamionok városi közlekedése során okozott zaj, por és rezgés mennyisége.

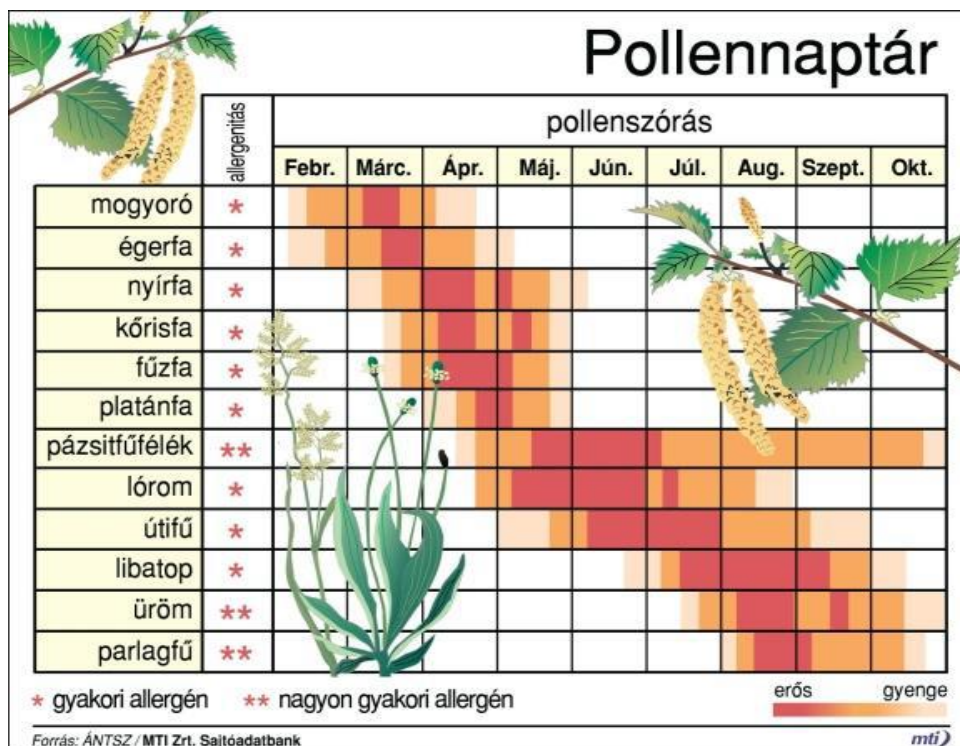
A 2020 I. félévére tervezett útfelújításoknak köszönhetően egyes részeken még jobban csökkenni fog a por koncentrációja a levegőben, ilyen a Jókai Mór utca vége, az Orgona utca vége, a Rózsa utca vége, a Gárdonyi Géza utca, valamint a külterületi utak közül az Orbánhegyi utca autópályán túli része és a Damjanich utca.

Kedvezőtlen szélirány esetén, főként a reggeli órákban tapasztalható településünkön a százhalmattai kőolaj-finomító felől érkező szennyezett levegő kellemetlen szaghatása, valamint hasonló probléma merül fel a helyi aszfaltkeverő üzem kapcsán is.

Az elmúlt fűtési időszak tapasztalatai is jelzik, hogy kényszerűségből, vagy takarékosági okokból egyre többen használnak szilárd tüzelésű fűtőberendezést. A nem megfelelő tüzelési szokások, valamint a műanyagféleségek és egyéb veszélyes anyagok elégetésének visszaszorítása érdekében fokozottabb figyelem fordítódik az ismeretterjesztésre és a figyelemfelhívásra. A közösségi felületeken, plakátokon és a helyi lapban is egyre több alkalommal kerül felhívásra a lakosság figyelme a fűtés általános szabályaira.

A Nemzeti Népegészségügyi Központ Aerobiológiai Hálózata 32 allergén növényfaj és két gyakori penészgomba pollenjének az előfordulását méri a levegőben februártól október végéig. A mért eredményeket folyamatosan közzéteszik.

Magyarországon a legfőbb allergén növény a parlagfű. A Martongazda Nonprofit Kft. a közterületeken és beruházási területen több ütemben végzi a parlagfű irtást, annak megfelelően, mielőtt a virágzási időszak beköszönt.

Hulladékkezelés

Martonvásáron a kommunális hulladékok intézményesített gyűjtését és elszállítását - az önkormányzati társulásban működtetett hulladékgazdálkodási rendszeren belül - a Depónia Nonprofit Kft. a VHG Velence-tavi Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft.-vel együttműködve végzi. A hulladék gyűjtése jelenleg vegyes jellegű.

A szelektív hulladékgyűjtő szigeteket közül az utolsó is megszüntetésre került, tekintettel a melléjük elhelyezett elfogadhatatlan állapotot okozó illegális hulladék lerakásokra, és az ebből következő jelentős önkormányzati többletköltségekre. Azonban egyre többen élnek a házhoz menő szelektív hulladékszállítás lehetőségével, mely nagyban köszönhető a folyamatos lakossági tájékoztatásnak.

A zöldhulladék gyűjtésének jelenlegi rendszere nem tartható fenn. A szolgáltató által vállalt szállítási gyakoriság nem elegendő. Az eltolódó évszakok következtében lakossági igény merült fel, az eddig november elején történő utolsó zöldhulladék elszállítási nap (november eleje), december-januárig történő kitolására, vagy a Karácsony utáni fenyőfa elszállítással együtt történő zöldhulladék elvitelére. Ezáltal a lakossági igényekhez jobban igazodva december elejére a meghatározott szállítási napokon túl plusz egy nap (csak az idei évre vonatkozóan) került be zöldhulladék elszállítási napként. Amennyiben szükséges a következő években is biztosítani kell a plusz elszállítási napo(ka)t a szolgáltatás színvonalának növeléséhez, és a nem kívánatos égetések elkerüléséhez.

Martonvásár köztisztasági helyzetéről nem lehet a megelégedettség hangján szólni. A közterületek tisztán tartására és megtisztítására nagy figyelmet fordít az önkormányzat, de ezen a téren a folyamatos erőfeszítések ellenére a szemetelés és az illegális hulladéklerakás továbbra is jelen van. Ugyan a hulladékok lerakása a város egész területén tilos, a félreeső, elhagyatott területek gyakran mégis illegális szemétkerakóként funkcionálnak. Ilyen helyek elsősorban a 7-es főútról nyíló kisebb bekötőutak, ahol még az út menti növényzet is megfelelő takarásként szolgál. Terveink között szerepel, hogy ezen közterületeknek a megfigyelésére mobil kamerák fognak szolgálni, melynek eredményeként várhatóan jelentősen kevesebb hulladék fog illegálisan kihelyezésre kerülni.

Az ingatlan tulajdonosának a kötelezettsége az engedély nélkül elhelyezett hulladékok elszállíttatása a befogadásra alkalmas helyre, amennyiben az elkövető személye nem deríthető fel. Ezzel összefüggésben a települési környezet tisztaságának biztosítása egyre nagyobb költségeket ró az önkormányzatra. Ezen a téren folyamatos a tennivaló, mely során az önkormányzat számít a civil szervezetek és a lakosság segítségére is. Fontos feladat a szemlélet formálása, melyet már az óvodában és az iskolában el kell kezdeni.

Az évenkénti egy-egy, a közszolgáltatási díjból finanszírozott lomtalanítás közti időszakban problémát jelent a lakosságnak a kisebb mennyiségű, nem kommunális hulladékok elhelyezése Hulladékudvar hiánya miatt, a jelenlegi állapot szerint, szinte megoldhatatlan a lakosságnál keletkező veszélyes hulladékok teljes körű helyi kezelése.

A hulladékgazdálkodási szolgáltató rendszeresen elektronikai hulladékgyűjtést szervez. A lejárt szavatosságú, felesleges gyógyszereinket a gyógyszerész fogadja. A papírt szívesen fogadjuk évi két alkalommal az iskolai papírgyűjtés keretében is, ahol a bevétel a tanulókat szolgálja. A legközelebbi MÉH telep Érden található.

Az életmódban bekövetkezett változások miatt sokkal több háztartási hulladék keletkezik, mint korábban (pl. ásványvizes, üdítős flakonok, különböző csomagolóanyagok). Figyeljünk vásárláskor a csomagolóanyagokra, ha lehet, ne kérjünk nylon zacskót, szatyrot, vigyünk kosarat, textil táskát magunkkal.

Ivóvízellátás

A különféle célú és mértékű vízhasználatok, a keletkező szennyvizek kezelése, környezetben történő elhelyezése/kibocsátása jelentősen befolyásolják a felszíni és a felszín alatti vizek minőségét, állapotát. Emellett a mezőgazdasági tevékenység (műtrágyázás, állattartás és trágyakezelés) is jelentősen terhelő lehet (helyenként, esetenként szennyező).

A város vezetékes ivóvízzel való ellátottsága – a szőlőhegyi ingatlanok egy részének kivételével - teljes körű, az ellátást a Fejérvíz Zrt. biztosítja. A szolgáltatott ivóvíz minőségét a 201/2001. (X. 25.) kormányrendelet szabályozza, amely 57 vízminőségi jellemző felső határértékét rögzíti. A Fejérvíz Zrt. tájékoztatása alapján a kétféle mikrobiológiai paraméter határértéke nulla, vagyis a szolgáltatott ivóvíz mikrobiológiai szempontból nem lehet kifogásolható. A 29 féle kémiai paraméternél a víz akkor tekinthető kifogástalan minőségűnek, ha a vizsgálati jellemzők nem haladják meg a jogszabályban rögzített határértéket. A 25 féle indikátorparaméter elsősorban az üzemellenőrzést szolgálja, a határérték-túllépés itt nem jár egészségkárosító hatással, de a víz ilyenkor kifogásolható minőségűnek tekinthető. A kémiai és indikátorparaméterek a víz természeti adottságaitól függenek, és tisztítással javíthatók. Az ivóvíz minőségét javító beruházások megvalósítása a közműtulajdonos önkormányzat feladata, melyhez a szolgáltató szakmai segítséget nyújt. A szolgáltatott ivóvizet a Fejérvíz Zrt. folyamatosan vizsgálja az akkreditált laboratóriumában, valamint az Nemzeti Népegészségügyi Központ is végez kontrollvizsgálatokat.

A vizsgálati eredmények alapján elmondható, hogy a város ivóvízellátása vízminőség tekintetében megfelelő. A lakosság egészséges ivóvízzel történő ellátása érdekében az ideiglenes beavatkozások és hálózati rekonstrukciós munkák mellett új kút kialakítása is szükséges. Erdőhát valamint Kismarton vízhálózata esetében mindenképpen fontos kiemelni, hogy pályázati forrásból tervezzük a teljes mértékű felújítását, modernizálását.

Szennyvízkezelés

A szennyvíz-hálózatra való rákötési arány egyre kedvezőbb, de törekedni kell a lehetséges maximum elérésére. A még derítővel működő ingatlanok esetében, ahol a rákötés lehetősége egyébként biztosított, környezetterhelési díjat kell fizetni. A műszaki okok miatt ez idáig rákötni nem tudó ingatlanok esetében a műszaki megoldások mielőbbi kidolgozására, az ezzel kapcsolatos egyeztetések szolgáltatóval történő mielőbbi lefolytatására van szükség. Ott ahol szennyvíz keletkezik, és a műszaki rendelkezésre állás nem biztosított, kötelező

igénybe venni a szippantott szennyvízszállítási közszolgáltatást. Az igénybevétel azonban nincs arányban az elfogyasztott vízzel, amelynek az oka vélhetően az, hogy a házi gyűjtőaknák szikkasztó rendszerűek, vagy nem rendelkeznek megfelelő vízzárósággal. Örömteli hír, hogy megelőző évben a Szent László lakópark és idei évben Erdőhát is teljes egészében rá tudott csatlakozni a szennyvízhálózatra. Érdemes még megemlíteni, hogy a Magyarországon mindenhol gondot jelentő elhasznált sütőolaj elhelyezése ezentúl megoldottnak tekinthető, mert a COOP áruház továbbra is átveszi azt.

Csapadékvíz elvezetés

A településen a csapadékvíz elvezetése nagyrészt megoldott. A közelmúlt rendkívüli csapadékmennyisége azonban nem egyszer gondot okozott. A vízelvezető árkok megfelelő karbantartására, valamint a gépkocsi beállóknál található átereszek tisztán tartására, a megfelelő átbocsátó keresztmetszet kialakítására és fenntartására, folyamatosan ügyelni kell. Ezen feladat az ingatlan tulajdonosát, használóját terheli. Csapadékvíz elvezetés szempontjából leginkább gondot jelentő utcák a Szent László utca egyes részei (főleg az iskolától a Jókai Mór utcáig terjedő szakasz és a túloldalon az idősek otthonától a patakba vezető árokig húzódó szakasz), a Határ utca, valamint a Fehérvári utca Baracska felőli része. A jövőben nagyobb gondot kell fordítani ennek az ellenőrzésére is, mivel az évek során csak romlott a helyzet és az önkormányzat számára egyre nagyobb problémát jelentenek az esőzésekkel előforduló kiöntések, melyhez nem csak az ingatlantulajdonosok, használók karbantartási kötelezettségének elmulasztása, hanem a gazdák mezőgazdasági terményszállításakor elszóródó rakomány árokba történő kerülése is nagyban hozzájárul.

Zöldterület gazdálkodás

Martonvásár és környéke kedvező megjelenésű a zöldterületek tekintetében. A térség zöldfelületi arculatát meghatározza a város körüli nagy kiterjedésű mezőgazdasági terület és a kastélypark. A település kondicionálásában fontos szerepet játszanak a belterületi zöldfelületek, amelyek alapvetően rendezettek. A családi házas övezeten belüli területek is magas zöldfelületi részarányal rendelkeznek. A Brunszvik-kastély és zöld környezete városképi szempontból is jelentős. Az önkormányzati területek gondozását a Martongazda Nonprofit Kft. végzi. Az összes belterületi zöldfelület cca. 170 000 m²

Az egészség és a környezet összefüggései

Az ember és környezete szoros kölcsönhatásban áll egymással. A környezeti károsodások legtöbb esetben az emberi egészségre is kihatnak. Nyilvánvaló, hogy a szennyezett levegő vagy víz közvetlenül is károsíthatja az egészséget, de eltérő mértékben minden környezeti elem szennyezettsége, és minden környezeti veszélyeztető tényező hatást gyakorol az ember egészségére.

Martonvásáron olyan településen élhetünk, ahol ellenőrzött, jó minőségű ivóvizet tudunk fogyasztani, a keletkezett szennyvíz tisztítása megtörténik, az egész lakosság bekapcsolt a szervezett kommunális hulladékgyűjtésbe és szállításba. A város területén nincs olyan ipari üzem, amely jelentősebb mértékben szennyezné a levegőt, valamint a vezetékes földgáz-használat kimagasló aránya miatt a fűtési időszakban sem kell jelentékenyebb mértékben számolni a levegő porral és korommal való szennyezettségével.